

Motion till riksdagen

1988/89:So448

av Bengt Harding Olson (fp)

Psykiskt störda lagöverträdare

En del av våldsbrottsligheten i vårt land och ibland den mest brutala som mord, grov misshandel, våldtäkt och rån begås av personer som av domstol dömts till sluten psykiatrisk vård i stället för ett flerårigt fängelsestraff. Sådana återfall i brott blir möjliga därför att dessa patienter under vårdtiden får lämna vårdinstitutionen under kortare men även längre tid, inte sällan redan kort tid efter domen och ibland även utan bevakning.

Dessa beslut om permission eller utskrivning fattas av en särskild utskrivningsnämnd men vissa beslut kan överlåtas till en ansvarig läkare. Vid alla beslut bedöms vårdsaspekten dvs. vad som är bäst ur behandlingssynpunkt för patienten. Men besluten måste också ha en rättssäkerhetssida, där samhällsskyddet beaktas. Det finns ju här en speciell risk för återfall som även realiserats genom att flera allvarliga brott begåtts av psykiskt störda lagöverträdare under permission eller försöksutskrivning.

Stark och berättigad kritik mot en alltför ensidig bedömning har framförts från både experthåll och allmänhetens sida. Problematiken har redan 1984 uppmärksammats i en parlamentarisk utredning. Regeringen har utlovat förslag till förbättringar upprepade gånger. Men ännu har inget förslag avlämnats. Problemen är därför alltjämt olösta trots att flera allvarliga återfall inträffat. Allmänheten ifrågasätter allt oftare effektiviteten i samhällsskyddet mot brott av psykiskt störda lagöverträdare.

Det är nödvändigt att göra en sammanvägning mellan den enskildes vårdbehov och samhällets skyddsintresse och särskilt med beaktande av det tidigare drabbade brottsoffrets berättigade krav på samhällsskydd. För att uppnå detta mål måste gällande regler ändras på följande sätt. — Beslut om att en patient, som dömts för allvarlig kriminalitet, ska beviljas permission måste beslutas av utskrivningsnämnden och får inte delegeras till enskild läkare. Nämnden ska före sitt beslut om permission inhämta yttrande från åklagare eller vid försöksutskrivning från domstol. Dessutom måste innan patienten lämnar institutionen lämnas underrättelse i vart fall till brottsoffret. Dessa regler bör införas med omedelbar verkan.

Hemställan

Med hänvisning till ovanstående hemställs

att riksdagen beslutar om sådan ändring i lagen om beredande av sluten psykiatrisk vård i vissa fall (1966:293) att förstärkning sker av samhällsskyddet mot brott av psykiskt störda lagöverträdare.

Stockholm den 23 januari 1984

Bengt Harding Olson (fp)

